

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАХАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАХАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-ИЙЛ ЧИҚИШИ
№ 93 (1097)
10
М А И
ШАНБА
1958 ИЙЛ
БАХОСИ
30 ТИНИН

КПСС Марказий Комитети Пленуми Коммунистик партия тева-
рагида маҳкам жипслашган совет халқи химия саноатини жадал ри-
вожлантириш вазифасини муваффақиятли равишда бажаради ва бу
билан СССРнинг асосий иқтисодий вазифасини—аҳоли жон бошига
маҳсулот ишлаб чиқариш жиҳатидан энг тараққий этган капитали-
стик мамлакатларга қисқа муддатлар ичида етиб олиш ва улардан
ўзиб кетиш вазифасини бажаришга, мамлакатимизда коммунизм қу-
риш ишига янги катта ҳисса қўшади, деб ишонч билдиради.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми тўғрисида И Н Ф О Р М А Ц И О Н Б И Л Д И Р И Ш

1958 йил 6-7 майда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми бўлди. Пленум ўртоқ Н. С. ХРУШЧЕВнинг „Химия саноатини ривожлантиришни ва айниқса аҳоли талабларини ва халқ хўжалиги эҳтиёжларини қондириш учун синтетик материаллар ва шу материаллардан буюмлар ишлаб чиқаришни жадаллаштириш тўғрисида“ги докладини эшитди ва муҳокама қилди. Марказий Комитет Пленуми тегишли қарор қабул қилди. Бу қарор бугун эълон қилинади.

Химия саноатини ривожлантиришни ва айниқса аҳоли талабларини ва халқ хўжалиги эҳтиёжларини қондириш учун синтетик материаллар ва шу материаллардан буюмлар ишлаб чиқаришни жадаллаштириш тўғрисида

КПСС Марказий Комитети Пленумининг ўртоқ Н. С. ХРУШЧЕВ доклади юзасидан
1958 йил 7 майда қабул қилган қарори

КПСС Марказий Комитети Пленуми қайта қиладики, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабалари натижасида совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида жуда катта қийинчиликларни енгиб ва импералистларнинг қуролли ҳужумларини даф қилиб, жаҳоншумуд тарихий аҳамиятта эга бўлган ғалабаларга эришти. Бизнинг мамлакатимиз жаҳонда биринчи бўлиб социализм қурди ва эндиликда ўз қудратини мислсиз ўстиришга ва ижодий кучларини яшатишга муваффақ бўлди. Совет Иттифоқининг халқаро миқёсдаги обрўи тақдослаб бўлмас даражада кўтарилди, халқимиз бутун дунёда тинчликни сақлаш ва мустақамлаш учун курашининг биринчи сафларида бошқа социалистик мамлакатларнинг халқлари билан бирга бормоқда.

Бу ютуқлар аввало шунинг учун қўлга киритилдики, Коммунистик партия улуғ Деннингнинг мамлакат иқтисодининг негиз бўлган оғир индустриани устув даражада ривожлантириш тўғрисидаги кўрсатмаларини ичкилик билан ва оғинмай амалга ошириб келиди. Ишчилар синфининг, меҳнатқаш деҳқонлар ва экилчиларнинг қаҳрамонона куч ва ғайрат сарфлашлари натижасида СССРда тарихан қисқа муддат ичида қудратли техника жиҳатидан тақомиллашган саноат вужудга келтирилди. Қора ва рангли металллар, электр қуввати ишлаб чиқариш бир неча баравар кўпайди, кўмир ва нефть чиқариш охиб кетди, автомобилсозлик, тракторсозлик, самолётсозлик, замонавий химия саноати, станоксозлик ва қишлоқ хўжалик машиносозлигини, қурилиш индустрияси, газ саноати ва шулар сингари бошқа кўпгина жуда муҳим саноат тармоқлари янгидан вужудга келтирилди.

Мамлакатимиз қудратли индустриал-колхоз социалистик давлатга айланган. Жаҳон саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришда Россиянинг ҳиссаси 1917 йилда айтиш 2-3 процентни ташкил қилган бўлса, эндиликда Совет Иттифоқи бутун жаҳон саноат маҳсулотининг бешдан бир қисмини ишлаб чиқармоқда. Саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми жиҳатидан СССР ҳозирги вақтда Европада биринчи ва жаҳонда иккинчи ўринда турибди. Ҳозирги вақтда бизнинг саноатимиз бир йилда ишлаб чиқараётган маҳсулот Совет ҳокимиятининг ташаббуси 15-20 йилда ишлаб чиқарган маҳсулотга баравар келди.

Совет халқи КПСС XX съездининг халқ хўжалигини янги куч билан юксалтириш соҳасида белгилаб берган программасини амалга ошира бориб, социалистик қурилишнинг ҳамма участкаларида жуда катта янги муваффақиятларга эришти. Саноат ва қурилиш бошқариш қайта қурилгани натижасида барча маҳаллий органларнинг хўжалик қурилишига ташаббус кенг авж олиб кетди, миллион-миллион меҳнатқашлар оmmas ишлаб чиқаришни бошқаришда тагин ҳам активроқ қатнашадиган бўлиб қолди ва экономикада янги кўшимча резервлар ишга туширилди. Саноат анча яхшироқ ишлаб чиқариш бўлиб қолди, саноат ишлаб чиқариш пани 1957 йилда ошириб бажарилди, бу йилнинг биринчи кварталда ялли маҳсулот чиқариш мамлакатда умуман 104 процент бажарилди, саноат маҳсулоти ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 11 процент кўп ишлаб чиқарилди. 1957 йилнинг ва шу йилги биринчи кварталнинг халқ хўжалик ишлаб чиқаришнинг барча иттифоқий республикалар ва иқтисодий маъмурий районларнинг халқ хўжалик кенгашлари саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш бўйича бажаришлар.

Социалистик хўжалик системасининг афзалликлари туфайли бизнинг мамлакатимиз капитализм билан иқтисодий мусобақада ишлаб чиқаришни ўстиришда энг тараққий этган капиталистик мамлакатларга қараганда тақдослаб бўлмайдиган юксак суръатларга эришти. 1929 йилдан 1957 йилга қадар ўтган давр ичида (бу ҳисобга иккинчи жаҳон уруши даври кирмайди) саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришнинг йиллик ўртача ўсими СССРда 16 процентдан зиёдрок бўлди, ваҳоланки, АҚШда шу йиллар ичида саноат маҳсулотининг ўсими уч процентдан камроқ бўлди. Ҳозирги вақтда Совет Иттифоқи темир-руда, кўмир, нефть, чўян, пўлат, цемент, жун газламалар ишлаб чиқаришнинг ошириш суръатлари жиҳатидан ҳам ва шу маҳсулотларни ишлаб чиқаришни ўсими жиҳатидан ҳам АҚШ дан одинда бормоқда. Саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми жиҳатидан яқин келгусида АҚШдан ўзиб кетиш учун бизнинг ҳамма имкониятларимиз бор.

Саноатнинг ва биринчи навбатда оғир индустриянинг тез ўсганини қишлоқ хўжалигини техника жиҳатдан қайта қуроллантириш ва социалистик асосда қайта қуриш учун бутун шарт-шароитни вужудга келтирди. Партия ва Ҳукумат томонидан қурилган чора ва тадбирлар натижасида мамлакат колхозлари ва совхозлари дон, гўшт, сут, пахта, жун ва қишлоқ хўжалигининг бошқа маҳсулотларини етиштиришни кейинги йилларда анча кўпайтирилди. Колхоз тузумини янги ривожлантириш ва МТСларни қайта ташкил қилиш соҳасида бутун халқ томонидан маъқулланиб, ҳозирги вақтда ўтказилётган тадбирлар мамлакатда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янгида юксалтиришни таъминлайди. Йилор қолхозлар ва совхозларнинг ташаббуси билан аҳоли жон бошига гўшт, сут ва ёғ етиштириш жиҳатидан яқин йиллар ичида АҚШга етиб олиш ва ўзиб кетиш учун бошланган ватанпарварлик ҳаракати ҳозир-нинг ўзидаёқ ўзининг ажойиб натижаларини бермоқда.

Фан ва техниканинг ҳамма тармоқлари мисли қўрилмаган даражада гуллаб-яшнаётганлиги Ватанимизнинг жуда катта муваффақиятидир. Совет кишилари шу нарса билан ҳақли равишда фахрланмоқдаларки, мамлакатимизнинг олимлари ишчилар, инженерлар ва техниклар билан ижодий ҳамкорликда ишлаб, атом энергияси сирини билиб олдилар, жаҳонда биринчи бўлиб бу энергиядан тинчлик мақсадлари йўлида фойдалана олдилар, қитъаларо баллистик ракетапар ва Ёригун сунъий йўлдошларини барпо қилдилар. Автоматика, телемеханика, радио-техника, электроника саноат ишлаб чиқаришида тобора кенг қўлланилмоқда.

Коммунистик партия социалистик қурилишнинг ҳамма босқичларида халқимизнинг турмуш даражасини юксалтириш учун зарур бўлган ҳамма чораларни кўриб келди. СССРда социализм қурилди, оламни озам эксплуатация қилини, ишчилик, оқлик ва қашшоқлик абайи тугатилди, миллий дароам тўхтовсиз ўсиб бормоқда, ишчи ва хизматчиларни ерти ва олти соатлик иш кунига ўтказиш тадбирлари амалга оширилмоқда, давлат пенсиялари тўғрисида янги қонун қабул қилинди. Давлат, социал страхованига, медицина хизмати кўрсатишга, ўқувчиларга стипендиялар тўлашга, текин ўқитишга жуда кўп маблағлар ажратмоқда. Мамлакатимизда маданиятнинг барча меваларидан халқ баҳраманд бўлиб қолди. Ишчилар ва меҳнатқаш деҳқонларнинг реал дароамлари революцияга қадар бўлган даражага нисбатан беш—олти баравар кўпайди. Уй-жой қурилишини ривожлантириш соҳасида Партия ва Ҳукумат томонидан ишлаб чиқилган программа муваффақиятли равишда амалга оширилмоқда. Бу программа уй-жой камчилигини яқин 10-12 йил ичида тугатини кўзга тутади. Коммунистик партия ва Совет давлатининг совет халқини бахт-саодатли қилиш ва яшнатилган кўра муҳимроқ иши йўлида мамлакатимиз меҳнатқашлари ўзларининг кўп йиллик тажрибаларида қаноат ҳосил қилдилар.

Ҳозирги вақтда оғир саноатда, фан ва техникада шундай даражага эришилдики, эндиликда биз оғир индустриани янгида устув даражада ривожлантиришимиз ва мамлакатнинг мудофаа қобилиятини заррача қамайтирмадан туриб, халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни тагин ҳам анча тез суръатлар билан кўпайтиришимиз ва шу тарафга аҳолининг газламаларга, кийим-кечакларга, пойфалга ва бошқа молларга бўлган эҳтиёжларини яқин 5-6 йил ичида мўл-кўл қилиб таъминлашимиз мумкин. Химия саноатини жадал ривожлантириш бу вазифани ҳал қилишда катта аҳамиятга эга.

Партия ва совет ҳукумати химия саноатини ривожлантиришга катта эътибор бериб келишди. Ҳозирги вақтда Совет Иттифоқи химия маҳсулотини ишлаб чиқариш ҳажми жиҳатидан жаҳонда иккинчи ўринни олиб турибди. Бирок, химия саноатида ишлаб чиқаришнинг ва уни ривожлантириш суръатларининг, айниқса синтетик материаллар ишлаб чиқаришнинг ҳозирги маржун даражаси халқ хўжалигининг ўсиб бораётган талабларини ҳали ҳам қондираётди. Пластмассалар, синтетик каучук, сунъий ва синтетик тоғлар, минерал ўғитлар ва химия маҳсулотининг бошқа баъзи турлари етарлик ҳажмида ишлаб чиқарилаётди.

Химия саноатини ва, аввало, синтетик материаллар ишлаб чиқаришни КПСС Марказий Комитети Президиумининг ва СССР Министрлар Советининг тадбирларида кўзда тутилганидек, тагин ҳам теворқ ривожлантириш бутун халқ хўжалигини техника жиҳатидан тараққий эттиришнинг, оғир саноатни янгида юксалтиришнинг жуда муҳим фактори бўлади ва халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқариш учун янги жуда катта маъба бўлади.

Қишлоқ хўжалик хом ашёсига қўшимча қилиб синтетик материаллардан фойдаланиш кийим, пойфал, газламалар, рўзгор ва хўжалик буюмлари ишлаб чиқаришни анча кўпайтиришга имкон бериши. Шу материаллардан ишлаб чиқарилаётган буюмлар ўзининг сифати, пишиқлиги, яқинлиги, кўрамиди жиҳатдан натурал хом ашёдан ишлаб чиқарилаётган буюмлардан қилинмайди, балки қўшимча анча устуворроқ туради. Саноатда ва қурилишда синтетик материалларни ишлашнинг меҳнат унумдорлигини оширишга, қора ва рангли металллар ҳамда уларнинг дотимшмалари ўрнига шу материаллардан кўпроқ микродора фойдаланишга ҳамда қурилайш ишларини янгида индустриалантиришга имконият бериши.

Мамлакатимизда химия саноатини жадал ривожлантириш учун зарур нарсаларнинг ҳаммаси бор. Совет Иттифоқида чексиз хом ашё ресурслари, нефть ва газ ва табиий газлар, нефтин қайта ишлаш ва кокс-химия маҳсулотлари, фосфоритлар, олтин туғурт, калий тузалари, сланецлар ва бошқа фойдали қазилмалар, шунингдек ўрмончилик саноати маҳсулотлари ҳамда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришнинг чиқарили маъжуддир. Ватанимизнинг машинасозлик саноати химия саноатини иш унуми юксак бўлган, фан ва техниканинг замонавий талабларига жавоб берадиган ускуналар, аппаратлар ва автоматизация воситалари билан таъминланган қондириди. Ҳозирги вақтда Совет давлати химия саноатининг янги корхоналарини қуриш ва маржун химия заводларини кенгайтириш учун зарур маблағлар ва бошқа ресурслар ажратиб бериш имкониятига эгадир.

СССРда социалистик қурилиш йиллари мобайнида химия олимларининг, химия саноати ишчилари ва мутахассисларининг оғир индустрианинг мана шу жуда муҳим тармогини халқ хўжалигининг замонавий талаблари ва жаҳон илмий техника муваффақиятлари даражасига кўтаришга қодир бўлган ажойиб кадрлари ўсиб етишти.

Химия саноатини ва айниқса синтетик материаллар ишлаб чиқаришни жадал ривожлантириш соҳасида КПСС Марказий Комитети Президиуми ва СССР Министрлар Совети ишлаб чиққан ҳамда ўртоқ Н. С. Хрушчев докладида баён қилинган тадбирлар 1965 йилнинг охиригача сунъий ва синтетик тоғлар ишлаб чиқариш қувватларини 1957 йилга нисбатан 4,6 баравар, пластмассалар ва синтетик смолалар ишлаб чиқариш қувватларини 8 баравар ҳамда синтетик каучук ишлаб чиқариш қувватларини 3,4 баравар кўпайтиришни кўзга тутади.

Синтетик материалларни кўпай ишлаб чиқариш тадбирларининг қисқа муддатларда амалга оширилиши 1957 йилдаги нисбатан 1965 йилда сунъий ва синтетик тоғлар аралаштирилиб тўқиладиган газламалар чиқаришни қўйилганга кўпайтиришни: жун газламаларни 2,3 баравар, шойи газламаларни— 1,75 баравар, ип газламаларни—6 баравар, сунъий ва синтетик тоғлардан тўқиладиган устки ва ички трикотажни—9 баравардан зиёдрок, пойпоқларни— 3,2 баравар, сунъий қорақўл и— 14 баравар, сунъий терилардан тикиладиган пойфалларни — 2,3 баравар, микроовокини енгил таг чари солиниб тикиладиган пойфалар ишлаб чиқаришни эса 40 баравар кўпайтиришни таъминлайди.

КПСС Марказий Комитети Пленуми химия саноатини, айниқса аҳолининг қийимга, пойфалга, газламаларга, рўзгор ва хўжалик буюмларига бўлган талабларини қондириш учун, шунингдек саноат, қишлоқ хўжалиги ва қурилиш эҳтиёжлари учун зарур бўлган сунъий ва синтетик тоғлар, пластмассалар ва бошқа синтетик материаллар ишлаб чиқаришни жадал ривожлантириш масалалари КПСС Марказий Комитети Президиуми томонидан тўғри ва ўз вақтида қўйилди, деб ҳисоблайди. Ҳозирги замон шароитида бу вазифани ҳал қилиш жуда катта давлат аҳамиятига ва сийсий аҳамиятга эгадир.

КПСС Марказий Комитети Пленуми қарор қилади:

1. Химия саноатини жадал ривожлантириш ва айниқса аҳолининг талабларини ҳамда саноатнинг эҳтиёжларини қондириш учун сунъий ва синтетик тоғлар, пластмассалар ва бошқа синтетик материаллар ҳамда шу материаллардан буюмлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш соҳасида КПСС Марказий Комитети Президиуми ва СССР Министрлар Совети ишлаб чиққан ҳамда ўртоқ Н. С. Хрушчев докладида баён қилинган тадбирлар маъқуллансин. Бу тадбирлар энг муҳим химия маҳсулотларини ишлаб чиқаришни 1959-1965 йилларда камида 2-3 баравар кўпайтириш, сунъий ва синтетик тоғлар ҳамда пластмассалар ишлаб чиқаришни эса 4,5-8 баравар кўпайтиришни кўзга тутади.

Синтетик материаллар ишлаб чиқаришни ривожлантириш асосида 1965 йилда жун газламалар ишлаб чиқаришни кўпайтириб, 500 миллион метрга етказилсин, шу жумладан сунъий ва синтетик тоғлар аралаштирилиб тўқиладиган жун газламалар ишлаб чиқариш 450 миллион метрга етказилсин; шойи газламалар ишлаб чиқариш 1485 миллион метрга, шу жумладан сунъий ва синтетик тоғлардан тўқилган шойи газламалар ишлаб чиқариш 1237 миллион метрга етказилсин; сунъий ва синтетик тоғлар аралаштирилиб тўқилган ип газламалар ишлаб чиқариш 480 миллион метрга етказилсин; трикотаж буюмлар ишлаб чиқариш 940 миллион донага, шу жумладан сунъий ва синтетик тоғлар аралаштирилиб тўқилган трикотаж буюмлар ишлаб чиқариш 588 миллион донага етказилсин, сунъий қорақўл ишлаб чиқариш 5 миллион квадрат метрга етказилсин; пойфал ишлаб чиқариш 515 миллион жуфтта, шу жумладан сунъий терилан тикилган пойфалар ишлаб чиқариш 93 миллион жуфтта ва микроовокини енгил таг чари қўйиб тикилган пойфалар ишлаб чиқариш 233 миллион жуфтта етказилсин.

2. КПСС Марказий Комитети Пленуми бу қўйилган вазифанинг муваффақиятли равишда амалга оширилиши халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини техника жиҳатидан янгида тараққий эттириш учун, ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантириш, мамлакатнинг табиий бойликларидан энг самарали фойдаланиш ҳамда аҳолининг газламаларга, кийимларга, пойфаларга ва бошқа кенг истеъмол молларига бўлган талабларини мўл-кўл қилиб қондириш учун жуда катта аҳамиятга эга бўлади деб ҳисоблайди.

КПСС Марказий Комитети Пленуми партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик органларига химия, машинасозлик саноатлари ва енгил саноат ҳокимларининг, қурилиш ташкилотлари, илмий текшириш ва проектлаш институтлари, конструкторлик бюралари ҳокимларининг куч-гайратини химия маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтиришга, корхоналар қурилишини бутун чоралар билан жадаллаштиришга янги илғор технология процессларини ва ускуналарнинг иш унуми юксак бўлган турларини ишлаб чиқаришга, йирик илмий техника проблемаларини ҳал этишга ҳамда янги химия маҳсулотларини ҳосил қилишнинг энг самарали методлари ва йўлларини талаб топшишга сафарбар қилиш вазифасини юклайди. Химия саноатини жадал ривожлантириш умумхалқ иши бўлиб қолсин лозим.

КПСС Марказий Комитети Пленуми химия, нефть ва газ саноати корхоналари қурилишларини ўз отадагига олиб, шу қурилишларга ёш ташаббусчиларнинг янги отрядларини яборишга қарор қилган комсомол ташаббусини маъқуллайди.

3. КПСС Марказий Комитети Пленуми СССР Министрлар Советига, иттифоқий республикаларнинг Министрлар Советларига ва иқтисодий маъмурий районларнинг Халқ хўжалиги кенгашларига СССР халқ хўжалигини 1959—1965 йилларда ривожлантириш панида қўйилганларни кўзга тутишни топширади:

Химия саноатига оғир индустриянинг шу жуда муҳим тармогини тез суръатлар билан ривожлантириш таъминлашнинг зарур капитал маблағ ажратиш:

Синтетик материаллар ва бошқа химия маҳсулоти ҳосил қилиш учун, шунингдек ўрмончилик саноати маҳсулотларини ва қишлоқ хўжалик чиқиндиларини химия воситаси билан қайта ишлашни ривожлантириш учун химия хом ашёсининг бой ресурсларидан, айниқса табиий газлардан ва нефть аралашиб чиқадиган газлардан, нефтин қайта ишлаш газларидан ва кокс-химия корхоналари маҳсулотларидан энг тўлиқ ва комплекс равишда фойдаланиш:

Ускуналар исоб беришга машинасозлик саноати турли тармоқларига мавжуд корхоналарни жалб қилишни ва иқтисодлаштирилган янги машинасозлик заводлари қурилишни тезлаштиришни таъминлаб, химия маҳсулотлари ҳосил қилиданган ва қайта ишлайдиган корхоналар учун юксак унумли замонавий аппаратлар ва машиналар, шунингдек асбоблар, арматуралар ва автоматизация воситалари чиқаришни равишда кўпайтириш:

Химия соҳасида, синтетик материалларни ва бошқа химия маҳсулотларини ҳосил қилиш ва қайта ишлашнинг серурум тежамли процессларини вужудга келтириш соҳасида кенг миқёсда илмий текшириш, проектлаш, конструкторлик ва тажриба ишлари, шунингдек наазрий тадқиқотлар ўтказиш:

Полимер материаллар, чала маҳсулотлар ва шулардан буюмлар ишлаб чиқаришдан саноат учун мутахассислар ва ишчи кадрлар тайёрлаш, химия машинасозлиги ва автоматизация воситалари бўйича мутахассислар тайёрлаш ишларини анча яхшилаш.

4. КПСС Марказий Комитети Пленуми меҳнатқашлар орасида химия билимларининг илмий техника пропагандасини кенг авж олдиришни, синтетик материаллар ишлаб чиқариш ва бу материаллардан халқ хўжалигида, фойдаланиш соҳасидаги илгор тажрибаларни ёйиш, шу мақсад учун оммабон ва илмий адабиётлар ва кинофильмлар чиқаришни, синтетик тоғлар ва пластмассалардан исалган буюмларнинг намуналаридан выставкалар ташкил этишни, лекциялар, докладлар ва сўхбатлар ўтказишни партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик ташкилотларининг энг муҳим вазифаларидан бири деб ҳисоблайди.

* * *

КПСС Марказий Комитети Пленуми Коммунистик партия тева-
рагида маҳкам жипслашган совет халқи химия саноатини жадал ри-
вожлантириш вазифасини муваффақиятли равишда бажаради ва бу билан СССР нинг асосий иқтисодий вазифасини—аҳоли жон бошига маҳсулот ишлаб чиқариш жиҳатидан энг тараққий этган капиталистик мамлакатларга қисқа муддатлар ичида етиб олиш ва улардан ўзиб кетиш вазифасини бажаришга, мамлакатимизда коммунизм қуриш ишига янги катта ҳисса қўшади, деб ишонч билдиради.

Йиллик планин муддатидан илгари бажарайлик

Яқинда Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлисида Тошкентдаги саноат корхоналари ва транспорт хўжалиқларининг шарафлиги бўлиб ўтди. Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети ҳамда Тошкент шаҳар ижроия комитети томонидан қабирилган бу йилги ҳамда келинган шунингдек кенг меҳнаткашлар орасининг моддий-маиший турмуш даражасини тагин ҳам яхшилаш юзасидан амалга оширишга қатор тадбирлари саноат корхоналари ва транспорт ишчиларининг, инженер-техник ходимлари ҳамда хизматчиларининг ижодий таъбибуи ва меҳнат соҳасидagi байирига ҳар қачонгидан ҳам ошириб юборди. Мамлакатимиз меҳнаткашлари ишчиларининг халқро бирдамлик куни — 1 Майни ҳақ хўжалиқнинг барча тармоқларида гот катта муваффақиятлар билан қубилди. Бунда республикамиз пойтахти меҳнаткашларининг ҳам ҳиссаси берди.

Тошкентдаги саноат корхоналари ва транспорт хўжалиқларининг шарафлиги бўлиб ўтди. Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети ҳамда Тошкент шаҳар ижроия комитети томонидан қабирилган бу йилги ҳамда келинган шунингдек кенг меҳнаткашлар орасининг моддий-маиший турмуш даражасини тагин ҳам яхшилаш юзасидан амалга оширишга қатор тадбирлари саноат корхоналари ва транспорт ишчиларининг, инженер-техник ходимлари ҳамда хизматчиларининг ижодий таъбибуи ва меҳнат соҳасидagi байирига ҳар қачонгидан ҳам ошириб юборди.

Докладчи шу нарсага алоҳида ўқитиб ўтдики, партия ва ҳукумат томонидан мамлакат экономикасини янада зўр бериб ривожлантириш, шунингдек кенг меҳнаткашлар орасининг моддий-маиший турмуш даражасини тагин ҳам яхшилаш юзасидан амалга оширишга қатор тадбирлари саноат корхоналари ва транспорт ишчиларининг, инженер-техник ходимлари ҳамда хизматчиларининг ижодий таъбибуи ва меҳнат соҳасидagi байирига ҳар қачонгидан ҳам ошириб юборди. Мамлакатимиз меҳнаткашлари ишчиларининг халқро бирдамлик куни — 1 Майни ҳақ хўжалиқнинг барча тармоқларида гот катта муваффақиятлар билан қубилди. Бунда республикамиз пойтахти меҳнаткашларининг ҳам ҳиссаси берди. Пойтахтдаги корхона коллективлари йил ботилаётган давлат пландарининг ошириб бажариши учун курашиб, яхши натижаларини қўлга киритдилар. Партия ташкилотлари оммавий ижодий ташаббусларга бошчилиқ қилдилар, социалистик мусобақа жараёнида туғилаётган ҳар бир янгиликни ўз вақтида қўллаб-қувватладилар, илгорлар таъбирисини кенг оммаштириб, янги техника ва прогрессив технологияни жорий қилиш ва шу асосда техникани тиймай такомиллаштириши учун бошланган умумхалқ ҳаракатига бошчилиқ қилдилар. Шулар натижасида шаҳар бўйича 4 ойлик план муддатидан олдин бажарилиб ва қўшимча равишда ҳақ хўжалиги учун 117 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилибди. Ўтган йилнинг худди шу даврига нисбатан шаҳар корхоналари 270 миллион сўмлик кўп маҳсулот таъбирладилар. 200 га яқин корхона коллективлари 4 ойлик планин муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Шаҳар бўйича меҳнат умумдорлигини ошириш плани 2 процент ортиги билан бажарилибди.

Бундай катта муваффақиятларни қўлга киритишда партия Марказий Комитетининг ташаббуси билан саноат ва қурилиш бошқарishi қайта ташкил этилганлиги жула катта роль ўйнади. Янги шарафлиқ ишларга ўтиш — кенг меҳнаткашлар орасининг ташаббуси билан бўлди. Бундай катта муваффақиятларни қўлга киритишда партия Марказий Комитетининг ташаббуси билан саноат ва қурилиш бошқарishi қайта ташкил этилганлиги жула катта роль ўйнади.

Ўз вақтида етказиб берилмаётганлиги маҳсулот ишлаб чиқаришини қўпайтиришга ҳамда давлат пландарининг ортиги билан бажарилишини таъминлашга жиддий зарар етказмаётганлиги ҳақида гапирди. Тошкент Совнархои, деди ўртоқ Ваде, бизни ҳамто метиз билан ҳам тўлиқ таъминлай олмайтди. Шунинг оқибатида биз ўз кучимиз билан ярим кулар усулида метиз таъбирлашга мажбур бўлмоқдамиз. Натижада бундай метизлар ошадигани 6-7 баърава қимматга ўтаётди.

Колхоз тузамини янада ривожлантириши ва машина-трактор станцияларини қайта ташкил этиш ҳақида СССР Олий Советининг Қонуни биз, мамнасозлар зиммасига гот катта масъулиятни вазиқларини юклайди. Даставвал пахта териш машиналари конструкциясини яхшиламоқ зарур. Бунинг учун, бизнинг фикримизча, коллективга зарур шартно яратиш берилм керак, сен ордасидан қўймасдан, балки асосан сифат масаласига кўпроқ эътибор бериш лозим. Шу сабабли маълум муддатга таъбирлашган машиналар микдорини камайтириш керак. Шу билан бирга, деди номиқ, илгари ишлаб чиқарилган машиналардан фойдаланиш йўларини қидириш керак. Машина ёмон деб, уни ташлаб қўйиш ярамайди.

Пахтачиларнинг комплекс механизациялаши учун боланган курашда, — деди ўз сўзида «Ўзбекистон» заводи механика йиғув пехинини бошлиғи ўртоқ Шобураев, — машинасозлар олдин сафарда бўлишлари лозим. Биз бу йил аммиак сеналдан машина ишлаб чиқариш йўлини ўзлаштиришимиз лозим. Лекин бу машинанинг четреклари кевагина оддик. Уни таъбирлашга қиршин учун зарур бўлган материаллар йўқ. Бу материалларни қардан олшимизин ҳам биламиз. Пландаштиришда бундай камчиликлар ҳақида ҳар йили деярлик барча йилчилардан жула қўп гап бўлади. Лекин Тошкент Совнархои ва унинг мамнасозлик саноати Бошқармасининг раҳбарлари бу тақидлардан шун вақтгача ўзарига тегишли ҳарасини қидириб олмаётдилар. Таъминот соҳасидagi камчиликлар корхонада ишлаб чиқаришни бир кебрда таъминлай эшиб имкон бермайтди. Натижада асбоб-ускуналар қувватидан ҳамда мавзуд резервлардан қўнгилалик фойдаланилмайтди.

«Қизил тоғ» фабрикасининг ишчиси ўртоқ Қарунова Тошкент Совнархои енгил саноат Бошқармасининг раҳбарларини корхона ишлаб чиқаришга язаки раҳбарлик қилаётганликларини учун таъқид қилди.

Шунингдек, доклад юзасидан бўлган музокараларда Октябрь революцияси номли паровоз-вагон ремонт заводининг бошлиғи Тоулеленич, биринчи пофазал фабрикасининг директори Шомухитдинов, Тошкент паровоз депозитининг машинист-инструктори Қаримов ва бошқа ўртоқлар ҳам сўзладилар.

Йилгиша Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ф. Хўжаев нуқ сўзлади.

Йилгиша қатнашчилари Тошкентдаги саноат корхоналари ва транспортнинг ишчилари, инженер-техник ходимлари ҳамда хизматчилари номидан 1958 йил давлат планини муддатидан илгари бажариш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилдилар.

Тўрли қасб эгалари Интернат ошпази

Қўнғироқ чалинди. Демак, ошхонада эрталикни ношунта тайёр. Болалар ошпази дастурхон эзилган стол атрофидан жой оладилар. Улар турли шираниқлар билан исинқ чой ичиб ношунта қилгандан сўнг дарга кириб кетдилар. Биринчи сменада дарга тамом бўлганга қадар ошхонада тушлик ояқат ҳам тайёр бўлади. Болалар яна ошхонага келадилар. Нади она ҳафсала билан тайёрлаган оқатларини столлар устига келтириб қўяди. Болалар иштага билан ояқатланмоқ бўлгач:

— Бугунги ояқат ҳам жуذا лаззатли бўлибди, раҳмат Нади она, — деб ошпазга миннатдорчилик билдирдилар.

Нади Острохова Сирдарё райондаги Ҳамид Олимжон номли 7-ўрта мактаб ҳузуридаги интернатда бир неча йилдан бери ошпазлик қилади. У болаларини ношунта, тушлик ва кечки ояқат билан ўз вақтида таъминлайди. Ўз қасбин севган Нади она ояқатларининг хилма-хил бўлишига ва болалар кўнгили тусатган таомларни мазали қилиб тайёрлашга эътибор берибди. У фақат пандандина эмас, балки интернатдаги болалар тарбиясини ҳамди. Шу сабабли ҳам ҳушумоала, меҳрибон Нади она интернатда тарбияланувчи болалар севиб, ҳурмат қилдилар.

Р. ШОҶҚУЛОВ.

Кончилар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқимоқдалар

Оқатанор шаҳридаги қўмир корхоналарида ишловчи ишчи ва хизматчилардан қўп киши ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олди ва ўрта техника билим юртларига ўқиб, ўз малакаларини оширомоқдалар. Масалан 9-шахтанин қончилари З. Шамкаев ва М. Азимов ўртоқлар Бутунтатиқой политехника институтига сирган ўқимоқдалар. Навалоотбойчи Матюков, запалчи Александров, электрослесарь Гражданкин ўртоқлар аса Тошкент коч техникумида таълим олаётдилар.

Бундан ташқари 300 қоччи ишчи-ёшлар кечки мактабда ўқимоқдалар.

Ф. ПЕТРОВ.

Эрон сенатори Аббос Масудий Тошкентга келди

Совет Иттифоқига меҳмон бўлиб турган Эрон сенатининг аъзоси Аббос Масудий 9 майда Тошкентга келди.

Авродорда эронлик сенаторини СССР Парламент группаси Комитетининг аъзоси Ф. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати И. Раҳимов кутиб олдлар.

Масудий жаноблари Ўзбекистонда бир неча кун бўлади. (ЎзТА).

Қардош Чехословакиянинг роздлик байрами

Москва шаҳар жамоатчилигининг тантанали йиғилиши

Совет кишилари чехословак халқ тарихидagi шонли кунини — Совет Армияси Чехословакиянинг овоз қилган кунининг ўн уч йиллигини чехословак халқи билан бирга байрам қиломоқдалар. Шу кунга бағишланиб, 8 майда Союзлар ўйининг Коломна залда Москва жамоатчилигининг тантанали йиғилиши бўлди.

КПСС Москва шаҳар комитети, ВЦСПС, Чет эллар билан маданий алоқа Давлат комитети, Чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари союзи, СССР Маданият министриги, Совет-Чехословак дўстлиги жамияти ва СССР Славян комитети номидан КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари С. Д. Орлов йиғилишни очди.

Совет-Чехословак дўстлиги жамияти правленсининг раиси академик К. В. Островитянов ўз докладига Чехословак ватандошларидининг немис-фашист зулмига қарши олиб борган миллий-озодлик кураши ҳақида гапирди.

Чехословакиянинг СССР даги элчисе Яромир Вошаглик йиғилиш қатнашчиларига қарата нуқ сўзлади.

Кечанин охирида совет ва чехословак артистлари иштирокида катта концерт қўйилди.

(ТАСС).

ЁШ ДУРАДГОРЛАР

Тошкентдаги Чапаев номли 42-мактабда ҳам хил асбоблар билан жиҳозланган кенг ва ёруғ сесарлик, дурадгорлик устaxonалари, автомобильини ўрганиш хонаси маъжуд. Бу устaxonалар дом ўқувчилар билан гаъжум бўлади. Пионер ва ўқувчилар меҳнат дарсларида физика лабораториялари учун турли асбоблар, кўргазмалар, ўқув қуроллари, яншиқлар, китоб полкалари, скамийка, табуретка, стул, этажерка ва бошқа турли жиҳозлар асадилар.

Ҳунар ўрганишини аҳд қилган қўнғичилар дурадгорлик устaxonасида мунтазам шугулланиб, анча нарсга ўрганилар. Масалан, 7-синф ўқувчиси Юра Папкратов ва Петья Юзепюльскилар иштаган китоб полкаси чиройлилиги ва нафослиги билан ажралиб туради. Шу синф ўқувчиларидан Геннадий Уразаев ва Аркадий Харовлар ястанган катта столни қўрган киши «балли, қўли гул ўқувчилар» деб уларнинг меҳнатига қўйил қолди. 6-синф ўқувчиларидан Валия Юркова, Алла Пахомова, Лариса Аксютина, Р. Маллаева, Н. Ортықова каби ёш дурадгорлар иштаган табуретка, лабо-

ратория яншиқлар, кўргазма тахталари ҳам жуذا чиройлик ва муштахкам ишланган.

Мактаб ўқувчилари дурадгорлик асбобларидан бемалоол фойдалана оладиган бўлиб қолдилар. Ўқитувчи Дамир Ханиев ёшларга ҳунар ўрганишда ўз таъбирисини ва билимининг кенг ўртоқлашмоқда.

Мактаб устaxonасида ўқувчиларга ҳунар ўргата бошлаганимга ҳали кўп вақт бўлгани йўқ, — деди ўртоқ Ханиев, — лекин ўтган йилда давр ичида ўқувчиларга касоб ўрганишга бўлган қизиқиш кун сайин ўсиб бораётганга қаноат ҳосил қилди. Кеча ранда ёки арра ушанини билмаган ўқувчи бутун плакат, расм ва кўргазмалар қуроалар учун рамдар, стол ва стуллар таъбирламоқда. Қўнғичилар мунтазам машгулотларга мунтазам қатнашиб, олди рўзро буюмлари асабини ўрганиб олддилар. Улар ўз уйларида ҳам стол, стул ва рамдар асамоқдалар. Шу кунларда ҳунар ўрганишга иштиёкманд ёшлар сонин кун сайин ортмоқда.

С. БОҚИЕВ.

Обод бўлаётган қишлоқ

Икки чеккасида баланд дарахлар қад кўтарган кенг қўча ёдалар борар экансиз, қишлоқ вақт ичида қишлоқнинг тамоми ўзгариб, обод бўлиб кетганлигидан беҳад қувонасиз. Баъқоқлик, қамишоодан иборат бўлган бу Гулдиррак қишлоғи Улуз Ватан урушидан кейинги йилларда ташкил топган. Бирорта дурадгорлик биноси еки дов-дарахти бўлмаган бу қишлоқда ҳозир 300 чакан ишчи йў-йой билалари, 500 кишилик клуб, ўрта мактаб биноси, меҳмонхона, кутубхона, ме-

дицина муассасалари, болалар боғчаси ҳурлади.

Ғулдиррак қароғон, радиоланширилган обод қишлоқда айланчи. Қолхозчиларнинг узогини ақин қилмаган телефон ҳам ишта туғди. Бўжа районининг чеккасида жойлашган бу қишлоқни онди ҳеч ким «тўқайзор» деб атамайди. Қишлоқда «Ленин йўли» колхозининг аъзолари яшаётдилар. Қишлоқни гуллаётган ҳам шулардир.

А. ИМОВОВ, А. ҚАНИМОВ.

Колхозда янги қурилишлар

Тошкент районидagi Қаторгол қишлоқ Советига қарашли «Қизил шарк» колхозининг аъзолари келинги йилларда уй-йой ва маданий-маиший бинолар қурилишига кўпроқ аҳамият бермоқдалар. Ўтган йил бу қишлоқ хўжалик артели бинокорлари Ёзлик кинотеатр, янги типлиги йирик молхона, автомобиль ва бошқа машиналарни сақлаб турадиган гараж, шунингдек юзга яқин уй-йой биноларини қуриб, фойдаланишга тоширган эдилар. Қолхоз правленсине шу ердаги 18-мактэб биносини кенгайтириш, спорт майдонларини вужуга келтириш учун ҳам анчагина маблаг сарфлади.

Бу йил ҳам қолхозда қурилиш

ишлари кенг ҳажмда олиб бориладиган бўлади. Колхоздаги текса бинокорлардан Абдуқодир ва Назар оталар йилдаги уй қасбларини чидам билан ўргатиқмоқдалар. Аҳам Пармонов, Абдуазим Фаттохов, Асад Қудратов, Қобил Бобоев каби юзга яқин ёш қолхозчилар бинокорларга яқиндан ёрдам бериб турибдилар. Қолхоз қишлоғи қурилишда хашар усули кенг қўлланилаётди.

Қолхоз бинокорлари бу йил йирик чўчқахона қуриши ва уни фойдаланишга топшириш, шунингдек 30 га яқин кўп хонали типовой уй-йой биноларини қуриб битказишга ҳаракат қиломоқдалар.

Ф. АБДУЛЛАЕВ.

Бандунглик меҳмонлар Тошкент билан танишмоқдалар

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг тақдирига мувофиқ келиб Ўзбекистон пойтахтида меҳмон бўлаётган мэр Радеи Приатнакусува жаноблари бошчилигидаги Бандунг шаҳар муниципалитети делегацияси 9 майда Тошкент ҳаёти билан танишшини давом эттирди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Р. Г. Суломонов Бандунг мари Р. Приатнакусува жанобларини ва делегациясининг бошқа аъзоларини қабул қилди. Дўстона ваъзлата ўтган суҳбат вақтида Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси М. Т. Турусоев, шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари Х. Р. Мухомбетова ҳозир бўдилар.

Бандунглик меҳмонлар шаҳар ижроия комитети бўлимларининг раҳбарлари билан учрадилар, улар меҳмонларини ижроия комитет бўлимларининг фаолияти билан батафсил таништирдилар. Р. Приатнакусува жаноблари ўз навабтида шаҳар ижроия комитети бўлимларининг раҳбарларини Бандунг муниципалитетининг фаолияти билан таништирди.

Шу кунги делегация аъзолари Тошкент давлат консерваториясида бўдилар. Улар олди музика ўқув юртининг директори, СССР халқ артисти М. Ашрафий билан суҳбат қилгандан кейин аудиторларни кириб қўйдилар.

Бандунг муниципалитети вакиллари Ўрта Осие ва Козгонист музокараларининг Диния бошқармасига ҳам бордилар. (ЎзТА).

10 майда 19.30. Киношароитлар учун мультипликацион фильмлар

19.50. Ўзбег тилида адабий эшиттириш: Ёш шоирларнинг киниши.

20.10. Киношунал.

20.20. Бадий фильм — «Кўча серенадаси».

Редактор З. ЕСЕНБОВЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА: 10/V да (қинчи кино) Юлчи Юлдуз, 11/V да (ёзги кино) Алишер Навоий.

«ИСКРА» (қинчи) — кундуз ва кечкурун Бахтинг қадрига етиш керак, кеч соат 8-40 минут, 10-25 минутда 3-авлада Орқага қайрилиш, йўнғич.

«ЕШ ГВАРДИЯ» — эрталоб соат 10, кундуз 12 да Рига, қолган саналарда Бахтинг қадрига етиш керак.

«ЎЗБЕКISTON» — кундуз ва кечкурун Бахтинг қадрига етиш керак.

КАФАНОВ номли — кеч соат 8 яримда Бахтинг қадрига етиш керак, кеч 10 яримда Она меҳри.

«ХИВА», «САЛЮТ», «1 МАЙ» — Рига.

«УДАРНИК» — Бахтинг қадрига етиш керак.

Полиграф кўчаси, 102 — у айда турувчи Неля Сулейманованин шу айда турувчи Вали Гашиевич Раҳимовдан ажраллиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 3-участка ҳақ судида қўрилади.

Железняк кўчаси, 22/8-уйда турувчи Марут Александрович Яқиниядиннинг шу айда турувчи Людмила Айрапетовна Яқиниядиндан ажраллиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Марназий район, 2-участка ҳақ судида қўрилади.